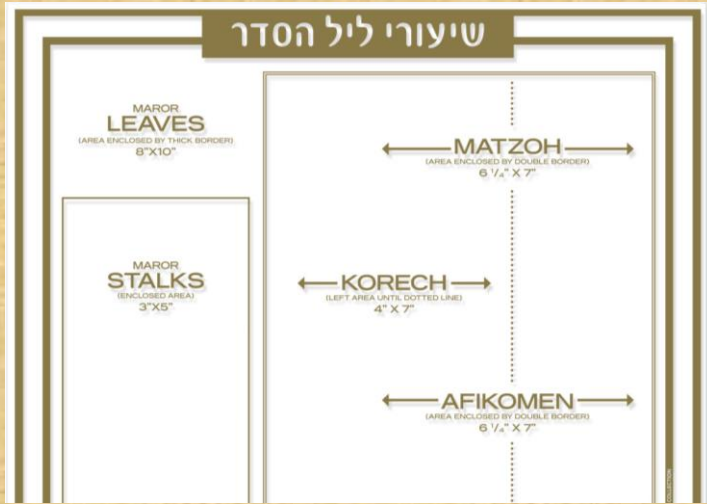

Halachik Preference versus Jewish

Reality R' Yehoshua Grunstein

2 – Pesukei Dezimra versus Korbanot

מסכת מנחות דף קי עמוד א- אמר רבי יצחק, מאי דכתיב: "זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם?" כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת, וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם.

מסכת תענית דף כז עמוד ב- "ויאמר ה' אלהים במה אדע כי אירשנה"... אמר לפניו: "רבוננו של עולם, הודיעני, במה אירשנה?" אמר ליה: "קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת" וגו'. אמר לפניו: "רבוננו של עולם, תינח בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם? - אמר לו: כבר תקנתי להם סדר קרבנות; בזמן שקוראין בהן לפני - מעלה אני עליהם כאילו הקריבום לפני, ואני מוחל להם על כל עונותיהם.

(1) רבינו יונה (ברכות, ה עמוד א בדפי הרי"ף, ד"ה "לא הפסיד") - שאע"פ שדברים שבכתב לא נתנו לאמרן על פה... ק"ש יכול לקרותה על פה... דכיון שניתנה לאומרה על פה לחובה, יכול לאומרה אפי' שלא לחובה... ומזה הטעם התקינו לומר פרשת קרבנות על פה בכל יום מפני שהיא חובה...

(2) שולחן ערוך הרב [או"ח מ"ח/א] - נהגו כל ישראל וקבעו חובה על עצמן לקרות פרשת התמיד בכל יום קודם התפלה, שע"י הקריאה זו מעלה הקדוש ברוך הוא עליהם כאלו הקריבו קרבן תמיד... וטוב לומר גם פרשת הקטורת... ויש נוהגין לומר אביי הוה מסדר סדר המערכה וכו' ורבון העולם וכו' ואם אי אפשר לומר הכל בצבור מפני שהצבור אין אומרים אלא פרשת התמיד בלבד יכול לומר הכל בביתו משיאור היום ולחזור ולקרות פרשת התמיד עם הציבור

הרמ"א [או"ח מ"ח/נ] - ואומרים פרשת התמיד, סדר המערכה ורבון העולמים אתה צויתנו וכו', ואם אי אפשר לאומרו בצבור יכול לאומרו בביתו ולחזור פרשת התמיד לבד עם הצבור

מסכת שבת דף קי"ח עמוד ב'- אמר רבי יוסי: יהא חלקי מגומרי הלל בכל יום. איני? והאמר מר: הקורא הלל בכל יום - הרי זה מחרף ומגדף! - כי קאמרינן - בפסוקי דזמרא.

רמב"ם [תפילה ונשיאת כפים ז/י"ב] - **ושבחו חכמים** למי שקורא זמירות מספר תהלים בכל יום ויום מ"תהלה לדוד" עד סוף הספר, וכבר נהגו לקרות פסוקים לפניהם ולאחריהם, ותקנו ברכה לפני הזמירות והיא "ברוך שאמר" וברכה לאחריהם ע והוא "ישתבח".

R' Solovetchik- Maimonides's description of the order of public worship strikingly omits the recitation of Pesukei-Dezimra. Instead, he mentions only their recitation by the individual....this implies that **the recitation of Pesukei-Dezimra lacks any communal aspect**; each individual reads them on his own concluding with Yishtabah (Blessings and Thanksgiving, Reflections on the Siddur and Synagogue, Maggid/OU PRESS, 2019, pp. 35-36).

3- Sitting before a Davener versus Piyutim versus Hakafot

שולחן ערוך [יו"ד רפ"ב/ב]- הרואה ס"ת **כשהוא מהלך**, חייב לעמוד לפניו, ויהיו הכל עומדים עד שיעמוד ב זה שמוליכו ויגיענו למקומו, או עד שיתכסה מעיניהם.

הרמ"א [שם רמ"ב/י"ח]- כשהס"ת על הבימה, אין צבור שבבהכ"נ צריכים לעמוד, **דהספר ברשות אחרת**

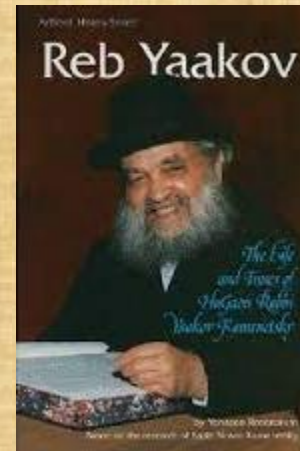
הט"ז [שם י"ג]- נראה דה"ה נמי על השלחן שהוא גבוה מי' טפחים ורוחב ארבע שגם הוא רשות בפני עצמו שאין צריכין לעמוד. וגם בזמן שהס"ת מונחת בארון הקודש אף על פי שהוא פתוח אלא שהעולם עושין כן דרך כבוד לעמוד כל שהארון הקודש פתוח ואין חיוב בדבר:

ערוך השולחן [יו"ד רפ"ב/ה-ו]: ויש לי מקום ספק בשמחת תורה בעת ההקפות... ולכאורה אסור לישב עד שמחזירין אותן להיכל ולא נהגו כן וגם טירחא גדולה היא שלפעמים שוהין כשני שעות! ונלע"ד דבעת שמסבבין עם הס"ת סביב הבימה מחוייבים לעמוד דזהו כמו שהס"ת עוברת.

On Yom Kippur in Monsey, he stood almost the entire day. His seat was within four amos of the chazan, and he would therefore not sit down during the chazan's repetition of the Shemoneh Esrei (Berachos 27a). And on Simchas Torah, he would not sit while the Torah scrolls were out of the ark unless there was a mechitzah (divider) between himself and the scrolls.

שולחן ערוך [או"ח ק"ב/א]- אסור לישב בתוך ד' אמות של מתפלל; בין מלפניו בין מן הצדדין בין מלאחריו, ... ויש מי שאומר דה"מ מן הצד, אבל כנגדו אפילו כמלא עיניו אסור

4-Timing of putting on Tefillin of Rabeinu Tam

General

שולחן ערוך [או"ח, קכ"ד/ד]- כשש"צ חוזר התפלה, הקהל יש להם לשתוק ולכוין לברכות שמברך החזן, ולענות "אמן"
שם [כ"ה/י"ג]- נהגו העולם שלא לחלוץ תפילין עד אחר קדושת ובא לציון ויש מי שכתב על צד הקבלה שלא לחלוץ עד שאמר בהם שלש קדושות וארבע קדישים, דהיינו לאחר קדיש יתום, והכי נוהגים המדקדקים. וביום שיש בו ספר תורה, נוהגים שלא לחלצם עד שיחזירו ספר תורה ויניחוהו בהיכל.

Particular

שם [ג"ד/ב]- וי"א שאם לא יוכל להניח בבת אחת יניח של רש"י ויברך עליהם ויהיו עליו בשעת ק"ש ותפלה, ואחר התפלה יניח של רבינו תם...

משנה ברורה [שם י"ד]- ולא כאלו החולצין תפילין דרש"י ומניחין דר"ת

תיכף לאחר קדושה של י"ח. ובאמת מלבד שעושין שלא כדין, המבואר לעיל בסימן כ"ה סי"ג, גם צריך לכוין בתפלת י"ח להש"ץ לא לעסוק בדבר אחר.

פרי מגדים [או"ח, משב"צ ל"ד]- וחדשים מקרוב חולצין תפילין [דרש"י] לאחר קדושה של י"ח, ובאמת מלבד שעושין שלא כדין המבואר בסימן (כ"ז) [כה] סעיף י"ג גם צריך לכוין בתפלת י"ח לש"ץ, לא לעסוק בדבר אחר, ולא רציתי לשאול כלל אותם ולא רוצה אני בתירוצם:

שיטה # 1- החזון איש : הרבנים קובעים ולא האנשים

חזון איש [או"ח, מועד קונטרס השיעורים ל"ט/ח, ד"ה ואמנם אפשר למסור]- ועיקרו של מנהג, שאנו לוקחים אותו למשקל מכריע... הוא הנהגת הציבור ע"פ הוראת החכם הממונה על הציבור, שזו חובתם של הציבור לשמוע אל הרב... אבל הנהגת דלת העם, שאינם מדקדקים בדיבורם ובמשאם ומתנם ובדקדוקי מצוות וכל מעשיהם מצות אנשים מלומה- אינה קובעת מנהג לקחת אותו למכריע, ומנהג זה אינו מבטל הלכה ואינו מקיימה

חזון איש [בעניין קו התאריך]- אבל העניין שלפנינו לא יתן חופש השתיקה... ואף אם דבריהם זאת קשים בענינו בהחלט, אנו רגילים לכופר ראשינו תחת כפות רגליהם, כי כל קושיה יש לה תירוץ

הרב אברהם ישעיהו קרליץ, 1878-1953, היה מגדולי הדור הליטאים ומפוסקי ההלכה הבולטים במאה ה-20. ממעצבי דרכה של היהדות החרדית בארץ, אשר לא שימש במשרה רבנית רשמית

שיטה # 2: השטח גובר על הכתוב

הרב משה פיינשטיין, 1895-1986, מגדולי פוסקי ההלכה לאחר השואה, יושב ראש מועצת גדולי התורה של אגודת ישראל בארה"ב, וראש ישיבת תפארת ירושלים בניו יורק.

שו"ת אגרות משה [אוי"ח ד/י"ז]-הנה אקדים תחלה כלל גדול, אשר קורא לדבר שנוהגין כל ישראל בדבר "טל ומטר" בחו"ל... שהוא "שגגה", ונמצא שכתר"ה חושב שהוא גדול יותר מכל רבותינו הראשונים והאחרונים ומכל גאוני זמננו שכולם שגגו בזה... וימחול לי כתר"ה, שהוא יהירותא יתרתא אף לחשוב כן, וכ"ש שלא לומר ולכתוב כן. וידע כתר"ה, כי כל מה שחזינן שעושין אף רק קהל גדול בישראל אינו דבר טעות שודאי נעשה זה ע"פ חכם מאחר שהוא קהל משומרי תורה ומצות, וצריך למצא טעם למה שנוהגין כן ולא נחשבו לטועים, ...דבר שנהגו כל ישראל מוכרחין לעשות כמותם אף מי שחושב שהוא טעות דצריך הוא לידע שכלל ישראל עושין כדין. ואף שיש לו קושיא עליהו ואינו יודע לתרץ אינו כלום.